

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОЄКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Освітня програма: Дошкільна освіта за першим
(бакалаврським) рівнем

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Проектно-дослідницька діяльність дітей дошкільного віку
Освітня програма	Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем
Викладач (-і)	кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Надія Богданівна
Контактний телефон викладача	+38 (098)-95-198-82
Е-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації за розкладом

2. Анотація

Дисципліна «Проектно-дослідницька діяльність дітей дошкільного віку» спрямована на підготовку здобувачів до безпосереднього та опосередкованого керівництва логіко-інтелектуальним розвитком дітей шляхом організації їх експериментально-дослідницької діяльності в природі з урахуванням типологічних та індивідуальних психологічних особливостей. Вивчається здобувачами на 3 курсі спеціальності 012 Дошкільна освіта.

3. Опис дисципліни

Мета курсу – підготовка висококваліфікованих спеціалістів дошкільного профілю: організаторів з дошкільної освіти та виховання, здатних на основі глибоких знань з основ природничих наук, психології, дошкільної педагогіки та фахових методик здійснювати роботу з організації та керівництва логіко- інтелектуальним розвитком дітей в процесі пізнання ними світу оточуючої природи.

Цілі курсу:

- підготовка майбутніх організаторів справи дошкільної освіти і виховання до безпосереднього та опосередкованого керівництва логіко-інтелектуальним розвитком дітей шляхом організації їх проектно-дослідницької діяльності в природі з урахуванням типологічних та індивідуальних психологічних особливостей;
- розвиток професійно-значущих якостей особистості майбутнього фахівця з дошкільної освіти: спостережливості, емпатії, оптимізму, наполегливості, готовності до прийняття і здійснення змін, толерантності тощо;
- формування активної творчої особистості, здатної до самостійного визначення і розв'язання професійних та інших життєвих завдань.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку

самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітнім и потребами відповідно до їхніх можливостей.

Програмні результати навчання

Р-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності,. РР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

РР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку..

РР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

РР-18 Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

РР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
VI	012 Дошкільна освіта	Третій	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЕКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ			
Тема1.1. Роль і місце проектно- дослідницької	2	2	10

діяльності дітей в освітньому середовищі ЗДО.			
Тема 1.2. Сучасні дослідження з проблем організації проектно-дослідницької діяльності дошкільників.	2	4	10
Тема 1.3. Принципи організації проектно-дослідницької діяльності дітей в ЗДО та сім'ї.	2	4	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ЗМІСТ, ЗАВДАННЯ, ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ КЕРІВНИЦТВА ПРОЕКТНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДІТЕЙ			
Тема 2.1. Зміст, завдання проектно-дослідницької діяльності дітей. Зміст самостійної пошукової діяльності дітей.	2	2	10
Тема 2.2. Умови ефективної організації науково-дослідницької діяльності дітей.	2	4	10
Тема 2.3. Методи керівництва та форми організації роботи з проектно-дослідницької діяльності дітей в умовах суспільного і сімейного дошкільного виховання.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Максимальна оцінка – 100 балів (вага оцінок за практичні заняття – 45 балів, за контроль самостійної роботи – 5 балів, за екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту) .
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування. Письмові роботи виконуються у формі есе, презентацій, ментальних карт (на вибір) до кожного практичного заняття, поточні тестування в системі дистанційного навчання. Індивідуальне завдання у формі презентації. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття та виконання практичних завдань та завдань запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття

	здобувач отримує макс. 100 б. Вага оцінки за всі практичні заняття – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік, форма здачі – комбінована

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи Виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи) Академічна доброчесність Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція). - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. - Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/> Пропуски занять (відпрацювання) Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують: - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) - Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/> Виконання завдання пізніше встановленого терміну Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання - Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) Ознайомитися із положенням можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/> Невідповідна поведінка під час заняття Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти» Ознайомитися із положенням можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/polozhenja/>

Додаткові бали Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни. Неформальна освіта Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)» Ознайомитися з положеннями можна за адресою: <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний Стандарт дошкільної освіти) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Іванова А. І. Методика організації пошуково-дослідницької діяльності в дитячому закладі. Київ : ТЦРП, 2017. 55 с.
3. Крутій К., Стеценко І. STREAM-освіта: розвиваємо критичне мислення дошкільнят. Дошкільне виховання. 2020. № 3. С. 3.
4. Лисенко Н.В. Еко-око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник. Видавничий дім "Слово": 2015, с 352.
5. Мандруємо екологічною стежиною : дослідницько-експериментальна діяльність дітей дошкільного віку в природі / авт.-упоряд. : С. Ю Павлюк, Л. С. Русан, Г. І. Колосінська. Тернопіль : Мандрівець, 2016. 168 с.
6. Маричева О. Б. STREAM-освіта в дошкільному закладі. Система роботи з формування у дітей інженерного мислення. Навчально-методичний посібник, Вінниця: ММК, 2017. 47 с.
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/programy-rozvytku-ditey/Bilan_Programa_Ukrdoshkillja_2017.pdf
8. Урюпіна І. В. Пошуково-дослідницька діяльність дошкільників у природі / наук. кер. Г. М. Семашкіна. Херсон : ХДУ, 2021. 48 с
9. Шумей Т. І., Сергєєва І. Л. Маленькі дослідники. Палітра педагога. 2015. С. 15–18.
10. Якименко С. І. Формування світогляду у старших дошкільників та молодших школярів в освітньо-інтегрованому середовищі: теорія та практика : монографія. Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. 640 с.

Викладач доц. Лазарович Н.Б.